

FERTŐZÉS A KÓRHÁZBAN

AZ EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ FERTŐZÉSEKRŐL

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzés akkor történik, ha valaki nem a betegségtől, hanem a kórházi környezet miatt betegszik meg.

A cikkben szeretném röviden bemutatni az olvasóknak, hogy mi is az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzés, milyen típusai lehetnek, és a legfontosabb, hogy hogyan tud tenni ellene betegként.

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzés (vagy röviden EÖF) olyan fertőzés, amelyet egy beteg az egészségügyi intézményben kap el, pl. kórházban, orvosi rendelőben vagy ápolási intézményben. Ezek a fertőzések alapvetően nem az alapbetegséghez kapcsolódóan jelentkeznek. Általában valamilyen mikroorganizmus (pl. baktérium) okozta fertőzés alakul ki, miközben kezelést kap valamilyen más egészségügyi probléma miatt. Az EÖF gyakran azért fordul elő, mert az egészségügyi környezetben sokféle baktérium, vírus vagy gomba van jelen, és a beteg immunrendszere sokszor legyengült, így fogékonyabb ezekre a mikroorganizmusokra. Fontos, hogy a kórházak és klinikák szigorú fertőtlenítési és higiéniai intézkedéseket tartsanak be annak érdekében, hogy megelőzzék ezeket a fertőzéseket. Az EÖF gyakori példái a kórházi tüdőgyulladás vagy a műtéti sebfertőzés. Fontos megjegyezni, hogy ezek a fertőzések komolyak lehetnek, de az egészségügyi dolgozók mindent megtesznek annak érdekében, hogy megelőzzék ezeket, pl. fertőtlenítéssel, rendszeres kézmosással és steril eszközök használatával.

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések leggyakoribb formái

A leggyakoribb, egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések, melyek előfordulhatnak a kórházakban:

- Húgyúti fertőzések: ezek gyakran katéter-

használatához kapcsolódnak, amikor a hólyagba helyezett katéteren keresztül baktériumok kerülhetnek be a szervezetbe.

- Sebfertőzések: műtétek után a sebek fertőződhetnek, különösen, ha nem megfelelő a sebellátás vagy nem steril a környezet.
- Tüdőgyulladás: a sokáig lélegeztetőgépen lévő betegeknél alakulhat ki, amikor baktériumok kerülnek a tüdőbe.
- Véráramfertőzések: ezek akkor fordulnak elő, ha baktériumok jutnak a véráramba, gyakran intravénás katéterek miatt.

Mit tehet a beteg, hogy megelőzze a fertőzéseket?

A kórházba bekerülő beteg is sokat tehet azért, hogy csökkentse az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések (EÖF) kockázatát:

- Kézmosás: az egyik legfontosabb védekezési eszköz a rendszeres és alapos kézmosás. A kézmosáskor használhat normál folyékony szappant, vagy a fertőtlenítő hatás elérése érdekében fertőtlenítő hatású folyékony szappan is alkalmazható. A beteg kérheti, hogy a látogatók és az egészségügyi dolgozók is mosanak kezet, vagy használjanak alkoholos kézfertőtlenítőt, mikor az ellátás történik vagy az ágyához érkeznek.
- Kérdések feltevése: a beteg bátran kérdezhet az orvosoktól és nővérektől az ellátás részleteiről, pl., hogy milyen fertőzésmegelőzési eljárásokat követnek. Kérdezhet a használt eszközök sterilitásáról is.
- Sebek tisztán tartása: ha van seb vagy műtéti heg, a betegnek ügyelnie kell arra, hogy azt tisztán és szárazon tartsa. A kötéseket, az orvosi utasításoknak megfelelően, rendszeresen cseréli az egészségügyi szak személyzet.
- Védőfelszerelések használata: bizonyos esetekben az egészségügyi dolgozók maszkot, kesztyűt vagy védőruházatot viselnek, hogy megakadályozzák a fertő-

zések terjedését. Szükség esetén a beteg is kérhet védőfelszerelést, pl. maszkot, ha valamilyen magas kockázatú beavatkozáson van túl, vagy pl. őszi-téli időszakban tartózkodik a kórházban, amikor magasabb a légúti fertőzések száma.

- Antibiotikumok helyes használata: fontos, hogy a beteg értse és pontosan az orvos által előírt módon szedje az antibiotikumokat, és ne hagyja abba idő előtt a kezelést, mert ezzel nőhet a fertőzések kialakulásának veszélye. Sőt, önhatalmulag senki ne szedjen antibiotikumot!
- Látogatók korlátozása: ha valaki légúti vagy egyéb fertőző betegség tüneteit mutatja, akkor ne látogassa meg a kórházban fekvő beteget, ezzel is csökkenthető a fertőzés veszélye.
- Egészségügyi dolgozók figyelmeztetése: ha a beteg észreveszi, hogy az egészségügyi szak személyzet nem követi a megfelelő higiéniai előírásokat, pl. nem mos kezet, udvariasan megkérheti őket erre.
- Immunrendszer erősítése: az egészséges táplálkozás, a megfelelő folyadékbevitel és a pihenés segít abban, hogy a beteg immunrendszere erősebb legyen, így ellenállóbbá váljon a fertőzésekkel szemben.

Összegzés

Egy kórházban fekvő vagy kórházba kerülő betegnek tudnia kell az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzésekről, mert a közreműködésére is szükség van, hogy megelőzze ezeket a fertőzéseket. Így a kórházi kezelés elengedhetetlen része a számára nyújtott érthető, egyszerű tájékoztatás. A beteg és a hozzátartozók tudatosabb hozzáállása növelheti a betegbiztonságot az egészségügyi intézményekben.

Székelyhidyné Szalontai Ágnes
egészségügyi
minőségbiztosítási tanácsadó,
mikrobiológus

